

DIENST REGULERING

ADVIES

DR-20061110-48

betreffende de

**Investeringsplannen voor elektriciteit
voorgesteld door de Gewestelijke
Transmissienetbeheerder en de Brusselse
Distributienetbeheerder respectievelijk voor
de periode 2007-2014 en 2007-2011**

gegeven op basis van artikel 12 van de ordonnantie
van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de
elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest

10 november 2006

Dienst Regulering
Gulledelle 100
1200 BRUSSEL
Tel.: 02/775.76.91
Fax: 02/775.76.79
e-mail: regulenergy@ibgebim.be

I. JURIDISCHE GRONDSLAG

1. Artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de elektriciteitsordonnantie”) luidt als volgt:

“§1. De netbeheerders stellen, elk binnen hun bevoegdheid, een investeringsplan op om de continuïteit en de betrouwbaarheid van de leveringen op het net, waarover zij het beheer uitoefenen, te verzekeren.

Dit investeringsplan bevat tenminste de doelstellingen die geformuleerd worden inzake de duur van de pannes, storingen op het net en milieuvoorwaarden. Na advies van de Dienst worden zij ter goedkeuring voorgelegd aan de Regering.

§2. Het plan, opgesteld door de regionale transmissienetbeheerder, heeft betrekking op een periode van zeven jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende zeven jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 1.

Het plan, opgesteld door de distributienetbeheerder, heeft betrekking tot een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende vijf jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 1.

§ 3. De investeringsplannen worden uiterlijk op 30 juni van het jaar dat voorafgaat aan de door het plan bedoelde periode aan de Dienst bezorgd. De eerste periode bepaald door deze plannen begint op 1 januari 2004.

§ 4. Elk jaar dienen de netbeheerders de Dienst een reeks inlichtingen over te maken omtrent de infrastructuur en ouderdom van het net, de aard en het aantal defecten, het herstellingsbeleid, het beleid op het vlak van bevoorrading en noodoproepen en een gedetailleerde schatting van de capaciteitsnoden.

Na advies van de Dienst, stelt de Regering de nadere regels met betrekking tot deze verplichting vast. Zij kan de netbeheerders eveneens de verplichting opleggen, de Dienst hun onderhoudsprogramma's te bezorgen, volgens nader te bepalen regels.”

II. VOORAFGAANDE UITEENZETTING EN VOORGESCHIEDENIS

2.1. Op 4 mei 2006 heeft de Dienst regulering (hierna “de Dienst”) de vertegenwoordigers ontmoet van de beheerder van het gewestelijk transmissienet ELIA. Tijdens deze ontmoeting, werd het schema – inhoud en samenvatting – van zijn investeringsplan 2007-2014 voorgesteld.

2.2 Een voorstel van het definitieve investeringsplan van ELIA vond plaats op 19 juni 2006.

2.3 Het definitieve investeringsplan van ELIA voor elektriciteit werd naar de Dienst opgestuurd op 30 juni 2006.

2.4 Op 18 mei 2006 heeft SIBELGA de grote lijnen van het investeringsplan voor elektriciteit voorgesteld, gedurende de maandelijkse vergadering van de Dienst met SIBELGA.

2.5 Het voorgestelde investeringsplan van SIBELGA voor elektriciteit werd door het raad van bestuur van SIBELGA goedgekeurd op 19 juni 2006.

2.6 Een voorstel van het definitieve investeringsplan van SIBELGA vond plaats op 27 juni 2006. Daar de elektronische versie van het plan een paar dagen eerder ter beschikking werd gesteld, heeft de intercommunale bij deze gelegenheid de vragen van de Dienst kunnen beantwoorden.

2.7 Het vorige investeringsplan elektriciteit voor de periode 2006-2013 voor de transmissienetbeheerder en voor de periode 2006-2010 voor de distributienetbeheerder werd door de Regering op 13 juli 2006 goedgekeurd

2.3. Om dezelfde motieven als deze die werden uiteengezet in het advies van de Dienst van 26 november 2003¹, heeft dit advies betrekking op zowel het investeringsplan ingediend door ELIA als dat van SIBELGA.

III. ALGEMENE OPMERKINGEN

1. De samenwerking tussen de netbeheerders ELIA en SIBELGA over de kwestie van de ontlasting van het stadscentrum (deelnet Héliport-Molenbeek), te wijten aan capaciteitsverhoging, heeft een positief resultaat opgeleverd (zie punt 2.4 hieronder).

2. Een reeks investeringen vereist dat bepaalde maatregelen door de netbeheerders op voorhand worden genomen² zodat de termijnplanning, in geval van een laattijdige goedkeuring, nageleefd wordt.

IV. SPECIFIEKE OPMERKINGEN BETREFFENDE HET INVESTERINGSPLAN VAN ELIA

1. Structuur van het ontwerpplan

Het investeringsplan van Elia voor de periode 2007-2014³ berust op principes⁴ die in de vorige investeringsplannen reeds werden uiteengezet. De doelstellingen van het voorliggend investeringsplan zijn:

¹ Advies DR-20031126-12 betreffende de investeringsplannen voorgesteld door de Gewestelijke Transmissienetbeheerder en de Distributienetbeheerder respectievelijk voor de periode 2004-2011 en 2004-2008. Dit advies zal als referentie worden gebruikt voor de analyse van de Dienst.

² verkrijgen van goedkeuring, coördinatieprocedures, ...

- de stand van zaken opmaken van eerder geplande investeringen tegen 2005, 2006 en 2007
- beslissingen inzake investeringen tegen 2008 voorstellen (investeringen op korte termijn)
- het actualiseren van de netversterkingen op lange termijn.

Het ontwerpplan bevat 7 hoofdstukken en is opgesplitst in vier delen:

Een eerste deel licht het beleid van ELIA toe op het vlak van dimensionering van haar net of netversterkingsbeleid (hoofdstuk 1). Dit netversterkingsbeleid is gebaseerd op een beleid die ervoor zorgt dat het elektriciteitsnet voortdurend aangepast wordt om de erin voorkomende knelpunten weg te werken. Deze knelpunten zijn het gevolg van de evolutie van het elektriciteitsverbruik en de –productie.

Het tweede deel bevat een beschrijving van het gewestelijk “referentietransmissienet⁵” en de versterking⁶ van het net, gepland tegen het jaar 2007 (hoofdstuk 2).

Het derde deel houdt de investeringen in op korte⁷ (2008) en middellange (2014) termijn om netversterkingen te realiseren (te wijten aan de evolutie van vraag en aanbod) en om de betrouwbaarheid van het bestaande net en de bescherming van het milieu te waarborgen (hoofdstukken 3, 4, 5 en 6).

In het laatste deel worden de doelstellingen van ELIA inzake de bevoorradingszekerheid van haar net besproken. Hiervoor doet ELIA zich beroep op enkele indicatoren als “frequentie van onderbrekingen”, “de duur van de onderbrekingen” enz. Er werd eveneens een vergelijking gemaakt tussen de betrouwbaarheidsniveau van het gewestelijke transmissienet van het Brussels Gewest met gelijkaardige netten van andere Europese steden met een even grote omvang.

2. Investeringsplan

ELIA onderscheidt twee types investeringen op haar net:

- Investeringsplan te wijten aan het toenemend verbruik van haar midden-spanningsnet (11 kV, 6 kV en 5 kV)
- Investeringsplan voor de herstructurering van haar 36 kV-net⁸.

³ Daar het investeringsplan betrekking heeft op een periode van 7 jaar, zou het volgens de Dienst “Investeringsplan 2007-2013” moeten heten in plaats van “Investeringsplan 2007-2014”.

⁴ Met name de methodologiën voor de ontwikkeling en dimensionering van het net en de basishypothesen over elektriciteitsverbruik en -productie.

⁵ Het referentienet (2007), in het kader van het investeringsplan, is het net zoals het er uitzag begin 2006.

⁶ Versterkingen zijn investeringen die voor de capaciteitsverhoging van het net zorgen.

⁷ Beslissingen (omtrent de ontwikkeling van het net) genomen op korte termijn zijn economisch en technisch onomkeerbaar terwijl de beslissingen genomen op lange termijn afhankelijk zijn van de omstandigheden die geleidelijk aan nauwkeuriger zullen worden omschreven.

⁸ Het 36 kV-net voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is verdeeld in 36-kV-deelnetten. Elk deelnet wordt gevoed door twee of drie 150/36 kV transformatoren om het kortsluitvermogen te beperken.

Het versterkingsbeleid voor het stijgend verbruik van het middenspanningsnet vertaalt zich in:

- De versterking van het transformatievermogen van bestaande posten door:
 - het vermogen van bestaande transformatoren te versterken;
 - één of meerdere transformatoren toe te voegen;
- De oprichting van een nieuwe middenspanningspost enkel indien de bestaande middenspanningspost verzadigd is.

Volgens het investeringsbeleid voor de herstructurering van het 36 kV-net, probeert ELIA de bestaande infrastructuur maximaal te benutten en de aanleg van nieuwe 36kV-verbindingen zoveel mogelijk te beperken. Volgens dit beleid, is met het oog op een economisch optimum inzake investeringen, overleg met de distributienetbeheerder SIBELGA vereist. ELIA tracht hierdoor kleine investeringen in middenspanning te vermijden die aanleiding zouden kunnen geven tot zware investeringen in hoogspanning (en omgekeerd).

Het voorliggend investeringsplan verwijst naar verschillende investeringen van beide types die reeds in de voorbije jaren van start zijn gegaan of die tijdens de komende jaren zullen worden gerealiseerd (cfr. korte termijn investeringen en middellange termijn investeringen).

2.1. Versterkingen voorzien tegen 2003

Alle investeringsprojecten die tegen 2003 waren voorzien en nog niet volledig waren gerealiseerd, zullen tegen het einde van het jaar 2006 gerealiseerd worden.

2.2. Versterkingen gepland tegen 2005

De versterkingen die gepland waren tegen einde 2005 en tot 2008 worden uitgesteld, zijn:

- De installatie van een derde 36/11 kV transformator in de 36 kV post van Elan. Dit vraagt een extra investering door SIBELGA in de 11 kV cabine van deze post en werd op vraag van SIBELGA uitgesteld tot 2008. In geval van nood, zullen de netgebruikers bevoorrad worden door de tijdelijke verplaatsing van de belastingen van de post Elan naar andere voedingspunten.
- De plaatsing van een kabel tussen de 36 kV posten van Elan en Elsene. Dit wordt eveneens uitgesteld tot 2008 om dezelfde reden als hierboven aangegeven.
- De plaatsing van de 36 kV kabel tussen Héliport (Vijfhoek) en Armateurs. Dit project wordt, in het kader van de herstructurering van de 36 kV cabine van Vijfhoek (zie punt 2.4 hieronder), samen met dit laatste project gepland voor 2008 om hiermee een schaalvoordeel te kunnen realiseren.
- In het kader van de herstructurering van het deelnet Sint-Genesius-Rode-Elsene, wordt het plaatsen van een metalen omsloten 36 kV-cabine in de post Elsene, gezien de complexiteit van dit project, verschoven naar 2008.

2.3. Versterkingen gepland tegen 2006

Tegen 2006 loopt één enkele investering, met name het vervangen van drie 36/11 kV transformatoren van de post Woluwe door twee 150/11 kV transformatoren. Deze investering loopt volgens plan.

2.4. Versterkingen gepland tegen 2007

Volgens het vorig investeringsplan 2006-2013, wezen de studies over de verbruiksverwachtingen voor 2007 op vier knelpunten in het gewestelijk transmissienet. Deze knelpunten hebben allen te maken met een toenemend verbruik en doen zich voor in Héliport (Vijfhoek), Voltaire, Volta/ Wiertz, evenals in Anderlecht, Sint-Gillis en Brussel-stad.

- Na een gemeenschappelijke studie van ELIA en SIBELGA (sinds 2004) over de versterking van de Vijfhoek met als doel een investering te identificeren met een economisch optimum voor de netgebruiker, werd een consensus bereikt over de voorgestelde varianten (en subvarianten). De "variant Héliport" (oorspronkelijke voorstel van ELIA) werd verkozen boven de "variant Pacheco"⁹ (voorstel van SIBELGA). De "variant Héliport" bestaat in het plaatsen van één nieuwe 36/11 kV transformator in de eerste fase en één 150/11 kV transformator in de tweede fase in de post Héliport. De volledige investeringen voor beide fasen zijn gepland tegen 2008.
- De versterking in de post Voltaire¹⁰ werd uitgesteld tot 2008 wegens de moeilijke toegang tot deze ondergrondse post om zowel versterkingswerken als vervangingswerken¹¹ uit te voeren en tegelijk een continue elektriciteitsvoorziening te verzekeren.
- De versterking in de post Volta¹² werd eveneens uitgesteld tot 2008 wegens de vooruitzichten van een lager verbruik. Deze post zal op termijn verdwijnen en al de aansluitingen ervan zullen naar de post Elsene overgebracht worden.

Het plaatsen van een tweede 150/11 kV 50 MVA transformator, als onderdeel van de versterking van de post Wiertz, gaat volgens het plan door tegen 2007. De nieuwe 150 kV kabelaansluiting van deze post met de post Dhanis wordt daarentegen uitgesteld tot 2008.

- De versterking in de post van Drogenbos¹³ die de gemeenten Anderlecht, Sint-Gillis en Brussel-stad bevoorraadt, vereist de vervanging van een 75 MVA-transformator door een krachtiger 125 MVA transformator. Dit werk loopt volgens plan tegen 2007.

2.5 Versterkingen gepland tegen 2008

⁹ Bij deze variant werden twee subvarianten onderzocht:

- Een voorlopige oplossing: door het behoud van de bestaande infrastructuur zodat voor de ontlasting van het deelnet Héliport-Molenbeek gebruik gemaakt wordt van de bestaande 36 kV kabels Pacheco-Schaarbeek en Pacheco-Drogenbos. Het nadeel is dat deze kabels te oud zijn en uit onderzoek is gebleken dat ze ook niet betrouwbaar genoeg zijn voor extra capaciteitstoevoer.
- Een alternatief: twee 150/11 kV transformatoren te plaatsen in de post Pacheco. Nadelen zijn het plaatsgebrek hiervoor in de post en een bijzonder hoge initiële investering.

¹⁰ Met name het vervangen van twee bestaande 16 MVA transformatoren door twee 25 MVA transformatoren en een aansluiting van deze post op de kabels Schaarbeek-Keizer Karellaan.

¹¹ Van de versterkingsinterventie in deze post wordt gebruik gemaakt om de installaties ervan te vernieuwen omdat de bestaande uitrustingen niet langer gefabriceerd worden en ELIA niet over reservematerieel beschikt om de nieuwe cellen uit te rusten.

¹² Met name het vervangen van één bestaande 16 MVA transformator door één 25 MVA transformator.

¹³ Deze post ligt op het grondgebied van Vlaanderen. De hiermee verband houdende investeringen maken deel uit van het investeringsplan van het Vlaamse Gewest en van het Federaal Ontwikkelingsplan. Deze investering wordt hier enkel ter indicatie vermeld.

Deze versterking is de korte termijn investering van het investeringsplan 2007-2014 van ELIA. Volgens het voorliggend investeringsplan wezen de studies over de verbruiksverwachtingen voor 2008 op één knelpunt in het gewestelijk transmissienet.

Dit knelpunt heeft te maken met een toenemend verbruik en is het gevolg van een onevenwicht in de capaciteiten van de twee verbindingen "Relegem-Centenaire" en "Centenaire-Schaarbeek".

Door het plaatsen van een extra 36 kV kabel tussen de twee posten Centenaire en Schaarbeek tegen 2008, wordt voor de nodige capaciteit gezorgd. Het traject van deze kabel is weliswaar nog niet vastgelegd omdat de 36 kV post Centenaire geïntegreerd is in een brug in het Ossegempark en omdat, rekening houdend met ruimtelijke ordening, er geen verdere uitbreiding van deze post is toegelaten.

2.6 Versterkingen gepland tegen 2014

Investerings op middellange termijn liggen in het verlengde van de hierboven voorgestelde netversterkingen. Er zijn momenteel in het Brussels Gewest geen versterkingen gepland van de 36 kV/MS transformatie.

De investeringen die tegen 2014 gepland zijn in het kader van de herstructurering van het 36 kV-net, houden in:

- het realiseren van een nieuwe 150 kV post Keiberg,
- het plaatsen van een nieuwe 125 MVA transformator in deze post,
- het plaatsen van 36kV-kabels tussen deze post en de post Zaventem.

In het kader van het ontlasten van het Brussels stadscentrum, is er een bijkomende studie lopende in samenwerking met SIBELGA (naast de reeds goedgekeurde versterking van Hélioport (vijfhoek) gepland tegen 2008) om op middellange termijn een optimale investering voor dit overbelaste deel van het net te identificeren. De Dienst wenst op de hoogte te worden gehouden over de evolutie en de uitkomst van deze studie.

3. Betrouwbaarheid van het ELIA-net en milieubeleidsplannen

De strategie van Elia in verband met de bedrijfszekerheid van haar net is gebaseerd op "het preventief onderhoud"¹⁴ en een "vervangingsbeleid"¹⁵.

Om een efficiënt netbeheer te verwezenlijken, stelt ELIA prioriteiten inzake de vervangingsprojecten. Deze vervangingsprojecten houden investeringen in op de hoogspanningsinstallaties¹⁶ en de hulpinstallaties¹⁷ in de 36 kV-post, evenals investeringen op alle installaties van het type "verbinding"¹⁸. Teneinde een schaalvoordeel te bereiken, worden de vervangingsprojecten (bij voorrang) samen uitgevoerd in de posten waar een versterking moet gerealiseerd worden.

¹⁴ Het regelmatig inspecteren van elk type materiaal door gebruik te maken van indicatoren.

¹⁵ Het regelmatig vervangen van materialen met verlaagde betrouwbaarheid of het vervangen van materialen die niet meer op de markt beschikbaar zijn.

¹⁶ Vermogensschakelaars, overspanningen en transformatoren.

¹⁷ Beveiligingen, telecontroles en vergrendelingen.

¹⁸ Kabels.

Van de vervangingsinvesteringen voor 2005 en 2006 is, naast de renovatie van de 36/5 kV-cabine van Schols (uitgesteld tot 2010), eveneens de 36/11-kV cabine van Pacheco het voorwerp geweest van een uitstel tot 2009, in samenspraak met SIBELGA.

Daar de voor 2007 voorziene projecten met één jaar worden uitgesteld (zie punt 2.4 hierboven), worden de vervangingsinvesteringen in de betrokken posten eveneens met één jaar uitgesteld teneinde tegelijkertijd een schaalvoordeel te bereiken.

Verder worden nog vervangingsinvesteringen in verschillende posten op korte termijn (2008) en middellange termijn voorgesteld. De eventuele actualisering van deze voorgestelde investeringen zullen het voorwerp uitmaken van volgende investeringsplannen.

Bovendien worden de beslissingen omtrent de nieuwe investeringen voor de renovatie van middenspanningscabines (cf. 36 kV post Elan), genomen in samenwerking met SIBELGA.

De milieubeleidsplannen berusten zich op het beperken van het milieueffect van de installaties van ELIA. De voornaamste milieubeleidsplannen van ELIA zijn:

- het beperken van het visuele impact
- het verwijderen van de PCB-houdende uitrustingen
- het beperken van het geluidshinder
- het beschermen van de bodem en het grondwater

Het beleid te wijten aan de visuele hinder wordt algemeen toegepast in de investeringsprojecten. De werken te wijten aan de verplichte verwijdering van PCB-houdende uitrustingen zijn reeds voltooid tegen eind 2005.

De geplande milieu-investeringen voor 2006 in de post 150/36/11 kV Harenheide zijn te wijten aan het beperken van het geluidshinder en het beschermen van de bodem en het grondwater. Deze milieu-investeringen lopen volgens het plan. Enkel de geplande milieu-investeringen (tegen 2007) in de posten Elsene en Elan voor een vermindering van de geluidsoverlast, worden uitgesteld tot 2008 (zie punt 2.4 hierboven). Er zijn geen extra milieu-investeringen op korte termijn voorzien.

4. Doelstellingen inzake bevoorradingszekerheid

De doelstelling inzake bevoorradingszekerheid is het aantal incidenten met verbruiksverlies per jaar te beperken. Voor het 36/30 kV-net van Brussel zijn er 10 tot 15 incidenten per jaar.

ELIA gebruikt de internationale betrouwbaarheidsindicatoren inzake bevoorradingszekerheid. Deze betrouwbaarheidsindicatoren zijn:

- frequentie van de onderbrekingen (onderbrekingen/verbruiker.jaar)
- gemiddelde duur van de onderbrekingen (minuten/onderbreking)
- gemiddelde duur van de onderbrekingen (minuten/ verbruiker.jaar).

ELIA tracht het gemiddelde betrouwbaarheidsniveau van de laatste jaren voor het 36/30 kV-net van het Brussels Gewest te behouden door exploitatie, ontwikkeling en onderhoud van dit net.

De Dienst wenst te weten komen over de gemiddelde jaarlijkse waarden van de genoemde indicatoren in vergelijking met deze waarden voor het Brussels Gewest¹⁹.

De Dienst wenst eveneens te weten wat de economische aspecten zijn voor ELIA ten gevolge van de verhoogde aantal incidenten.

Het vergelijken van het betrouwbaarheidsniveau van het Brussels Gewest met andere Europese steden van dezelfde omvang, lijkt volgens ELIA zeer moeilijk wegens:

- de beperkte omvang van het gewestelijk transmissienet van het Brussels Gewest (dus ook beperkt aantal incidenten per jaar). De potentiële schommelingen die uit deze aantal incidenten voortvloeien, verschillen van jaar tot jaar. Voor de evolutie van de betrouwbaarheid van het net, is een indicator gebaseerd op jaarlijkse statistieken dus weinig representatief. ELIA geeft om die reden de voorkeur aan een indicator op basis van statistieken van voorbije jaren.
- het zeer beperkte aantal klanten van het gewestelijk transmissienet van het Brussels Gewest (dus een laag jaarlijks geleverd vermogen).
- het feit dat het Brussels Gewest alleen een spanningsniveau (36 kV) voedt. Netbeheerders van andere Europese steden voeden ook laagspanningsniveaus. Dit betekent dat ze een grotere dichtheid en een ruimer cliënteel bedienen.

Ondanks deze moeilijkheden en om aan het eerdere verzoek van de Dienst²⁰ te voldoen, stelt ELIA voor om samen met SIBELGA een onderzoek te doen op het niveau van de netgebruikers omdat deze een beter uitgangspunt vormen in vergelijking met andere Europese steden. Bovendien verschillen de betrouwbaarheidsniveau van de netten (cfr. hoog-, midden- en laagspanningsnet) omdat hun belang en de ermee gepaard gaande kosten verschillen.

De Dienst vindt de resultaten van zo'n studie interessant waardoor een beter beeld geschetst wordt van de betrouwbaarheidsniveau van het Brussels Gewest in vergelijking met andere Europese steden en wenst om deze reden dat SIBELGA aan zo'n studie meewerkt.

V. SPECIFIEKE OPMERKINGEN BETREFFENDE HET INVESTERINGSPLAN VAN SIBELGA

1. Structuur van het ontwerpplan

De structuur van het investeringsplan 2007-2011 is dezelfde als deze van het vorige plan, opgedeeld in vier delen.

¹⁹ Met andere woorden: zijn deze waarden alarmerend voor het Brussels gewest.

²⁰ Verzoek van de Dienst in verband met een voorstel van ELIA over een vergelijking van het betrouwbaarheidsniveau tussen Brussel en andere grote Europese steden, zie het advies DR-051114-36 van de Dienst.

Het plan begint met een overzicht van de planning voor de ontwikkeling van de netten. Daarnaast worden de gerealiseerde type projecten²¹ van het jaar 2005 onder de loep genomen. De staat van het net tegen einde 2005 wordt eveneens beschreven. Er wordt ook vermeld hoever het met de meeste voedingspunten staat op het vlak van het verzadigingsniveau en wat de bevoorradingszekerheid is in het licht van de evolutie van de consumptie in de komende jaren.

Een tweede deel handelt over de doelstellingen²² die SIBELGA in staat stellen haar strategie inzake de investeringen in het net te verklaren. Er wordt eveneens een korte uitleg gegeven over de gevolgen van de liberalisering van de markt op de tariefstructuur en de privé-netten.

Het derde deel handelt over de stappen die genomen worden ter uitvoering van de genoemde doelstellingen.

In het vierde deel worden de investeringen besproken die gepland zijn op korte termijn (2007) en op langere termijn (2007-2011).

Qua vorm werd de aanbeveling van de Dienst om de figuren en tabellen te nummeren en er in de tekst naar te verwijzen, gevolgd. Toch zou een bladzijde met definities toegevoegd kunnen worden, zoals dit het geval is voor het investeringsplan gas. De Dienst waardeert de kadertjes in de tekst die de nadruk leggen op bepaalde punten.

2. Realisaties in 2005

Dit is een nieuw deel in het plan (vroeger kwamen de realisaties alleen voor in de eindtabel).

Er werden minder middenspannings- (MS) en laagspannings- (LS)-kabels aangelegd dan gepland. Obstakels zijn de coördinatieprocedure voor werven in het Gewest en vertragingen van projecten op verzoek van de beheerders van de wegen, vooral de gemeenten. Indien de werven gesplitst moeten worden, dan heeft dit economische gevolgen.

Daarom wenst SIBELGA de gemeenten bewust te maken over de noodzaak van deze werken, zonder dewelke de betrouwbaarheid van het net in het gedrang zou komen.

Speciale aandacht zal moeten worden besteed aan de realisaties tijdens de volgende jaren, met het oog op verdere acties indien de achterstand te groot wordt.

In 2005 werden ook minder LS-aftakkingen vervangen dan voorzien. Dit is vooral te wijten aan de vertraging bij het aanleggen van LS-kabels en een overschatting van het aantal te vervangen LS-aftakkingen.

Er werden eveneens minder LS-meters vervangen. Dit is te wijten aan het feit dat de dienst Metrologie van FOD Economische Zaken geen lijsten van te vervangen meters heeft gepubliceerd.

²¹ MS- en LS-netten, transformatiecabinen (cfr. vervanging van Askarel-transformatoren), evenals LS- en MS-metingen.

²² Onder andere bevoorradingszekerheid, noodvoeding, bevoorradingscontinuïteit en milieuverplichtingen.

De geplande vervanging van de LS-meters voor de toegangspunten met een afgenomen vermogen groter dan 56 kVA werd in 2005 niet gerealiseerd. SIBELGA zal in 2006 voor de systematische vervanging van deze meters zorgen.

3. Staat van het net einde 2005

De tabellen (van gewaarborgde vermogens en lokale productie van WKK) en grafieken (van belasting van het MS-net, van LS-transformatoren, van LS-vertrekken en belasting per % van gewaarborgd vermogen) geven duidelijk de betrokken inlichtingen weer.

Verder wordt van de staat van MS- en LS-netten van SIBELGA afgeleid (gebaseerd op de belastingen in de grafieken, zoals hierboven beschreven) dat, met nog steeds een verwachte groei van 1,8%, deze netten voldoende sterk zijn zodat het niet nodig blijkt om verdere versterkingen (naast de reeds voorziene versterkingen) te plannen in de nabije toekomst.

De Dienst meent dat sommige inlichtingen (bvb. de huidige staat van en de geplande werken op de post Napels) over het gehele document verspreid zijn. Vooral indien ze betrekking hebben op de (bijna) verzadigde voedingspunten, kunnen ze beter in het investeringsplan geconcentreerd behandeld worden. Een beter geconcentreerd overzicht van de volledige belastingen van het Brussels stadscentrum²³ in de betrokken MS-posten, de overschrijding van de verzadigingen in deze posten, de oorzaken ervan, evenals mogelijke en reeds geplande oplossingen daarvoor zijn wenselijk.

Er zijn 9 MS-voedingspunten die in 2006 hun gewaarborgd vermogen zullen overschrijden²⁴. De nodige gegevens hiervoor worden door de klanten van SIBELGA opgegeven. Drie voedingspunten (Napels, Marché en Voltaire 11) vereisen een oplossing op korte termijn en nog drie andere vereisen een oplossing op middellange termijn.

De post Napels heeft haar piek (voor gewaarborgd vermogen) einde mei 2005 bereikt. Op korte termijn is er voor deze post een tijdelijke oplossing²⁵ voorzien door het verschuiven van de belasting ervan naar de naburige posten (vooral naar de post Wiertz) in afwachting van een meer structurele oplossing voor de verbetering van de bevoorrading van het stadscentrum. Deze oplossing is des te noodzakelijker geworden omdat de verzadiging van deze post nog verder zal groeien, éénmaal de uitvoeringsdatum van het vastgoedproject Heron Plaza bekend raakt.

In de post Marché zijn de laatste aangesloten vermogens nog niet volledig belast. Er zal een bijkomend vermogen van 8 MVA op deze post aangesloten worden om het gewaarborgd vermogen ervan te verhogen. Voor de post Voltaire 11 is er eveneens

²³ Doch ook in elk andere MS-deelnet binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

²⁴ Bij de analyse en berekening van de verzadiging van de voedingspunten, wordt er geen rekening gehouden met een tijdelijke verdwijning of de verschuiving van belastingen.

²⁵ Dit is te wijten aan de problemen betreffende de structuur van het net, aan het feit dat er geen beschikbare ruimte is voor ELIA in de post voor nieuwe transformatoren, en aan de bestaande MS-uitrustingen.

een toename van het gewaarborgd vermogen voorzien in 2006²⁶. Hiermee zorgt SIBELGA voor de bevoorradingszekerheid van deze twee posten op korte termijn.

Op middellange termijn zullen nog drie andere MS-voedingspunten (Wiertz, Volta 11 en Elan) hun verzadiging bereiken. De werken in de posten Wiertz en Volta, uitgevoerd door ELIA, zullen zoals uitgelegd in punt 2.6, worden uitgesteld tot 2008. SIBELGA zal in de post Wiertz voor de aanpassing van de lay-out (cfr. kabelwerken tussen twee bestaande 11 kV rails) zorgen die de splitsing van de post in 150/11 kV en 36/11 kV posten zal teweegbrengen. Er zullen geen werken worden uitgevoerd door SIBELGA in de post Volta 11.

Op korte termijn zorgt SIBELGA voor een tijdelijke oplossing voor de post Elan door het verplaatsen van onderbrekingspunten in het net.

Om de overlast van het stadscentrum te vermijden, moet er een nieuwe injectie worden voorzien door het realiseren van een nieuwe post en/of door de vermogenstoenames van de bestaande posten, aldus SIBELGA. Dit maakt het voorwerp uit van de lopende studie van ELIA en SIBELGA waarvan sprake in punt 2.6.

Zoals in het vorig advies²⁷ werd aangehaald, tracht SIBELGA om de kwaliteit van het net te verhogen, "de onbeschikbaarheid van het MS-net", "de frequentie van onbeschikbaarheid" en "de duur van het herstel" stelselmatig te verlagen (of te behouden).

Door motorisering van de netcabines tracht SIBELGA een positieve invloed uit te oefenen op de verdere daling van de onbeschikbaarheidsindicator (21' 38 '' in 2005) en de verdere inkorting van de herstelduur (40' 4'' in 2005). Deze motoriseringprocedure wordt in 2007 voortgezet. Toch moet genoteerd worden dat in 2005 minder cabines gemotoriseerd werden dan gepland.

Verder wordt voorrang verleend aan het verwijderen van kabels die meerdere fouten vertonen, om het huidig frequentiecijfer van storingen te behouden. De frequentie van storingen in 2005 is toch gestegen tot 0,54, doch dit cijfer moet op een langere periode (3 à 5 jaar) bekeken worden, om een tendens te kunnen waarnemen.

Op middellange termijn (binnen 5 jaar), verwacht SIBELGA een verdere daling van de storingen. Dit realiseert SIBELGA onder andere door vanaf 2006 een werkgroep in te schakelen om de evolutie van de storingen in het LS-net te bestuderen. Graag zou de Dienst op de hoogte worden gehouden over de resultaten van de activiteiten van deze werkgroep.

Verder wordt er een opmerkelijke daling vastgesteld gedurende het jaar 2005 van het aantal LS- en MS-klachten over de kwaliteit van de geleverde spanning.

4. Investerings 2007-2011

De investeringen in de periode 2007-2011 liggen in het verlengde van de reeds uitgevoerde netversterkingen en focussen zich op verschillende domeinen, met name:

²⁶ De vervangingswerken van SIBELGA in deze post (zie punt 2.4) zullen plaatsvinden samen met de werken van ELIA in 2008.

²⁷ Advies DR-051114-36

nieuwe productie-installaties, voedingspunten, verdeelpunten, netcabines, middenspanningsnet, laagspanningsnet, LS-meters en MS-meters.

4.1. Nieuwe productie-installaties

Drie nieuwe WKK-installaties zullen worden opgesteld in de post Volta 11 (VUB Elsene) in 2007 en in de posten Woluwe (UCL) en in Minimes 11 (St.-Pieters-Ziekenhuis) in 2008.

4.2. Voedingspunten

Onder de bevoorradingszekerheid, werden om de toevoer naar het stadscentrum te verzwaren, drie acties ondernomen in samenwerking met ELIA:

- De bouw van een nieuw injectiepunt in de post Héliport om de naburige posten te ontlasten.
- Het verhogen van het gewaarborgd vermogen van de post Wiertz (door het plaatsen door Elia van een tweede 150/11 kV transformator in 2007 en het vervangen van twee 36/5 kV 16 MVA transformatoren door één 36/11 kV 25 MVA transformator op een latere datum).
- De organisatie van een speciale studie (samen met ELIA) voor de post Napels, rekening houdende met ruimte- en lawaaiproblemen.

Na een consensus te hebben bereikt met Elia over twee verschillende varianten (cfr. vijfhoek (Héliport) en Pacheco) voor de ontlasting van het 36 kV deelnet Héliport-Molenbeek, viel de keuze op variant Héliport (zie deel IV hierboven). De werken in deze post zullen einde 2007 starten. Deze werken moeten beëindigd zijn tegen de piekperiode van juni-augustus 2008 om de belastingsoverdrachten te kunnen realiseren.

De Dienst wenst op de hoogte te worden gehouden over de resultaten van het studiewerk van of over de samenwerking tussen beide netbeheerders betreffende de post Napels.

Er zullen nieuwe condensatorbatterijen (ter verbetering van $\cos\phi$ met een rendementsverhoging als gevolg) voorzien worden in de posten Bovenberg en Drogenbos.

De Dienst vraagt dat het type van de nieuwe cellen en alle uitrustingen aan de bestaande cellen in de toekomst zouden gepreciseerd worden (cfr. werken in de post Napels). De Dienst is eveneens van mening dat het spanningsniveau bij de benaming van de posten in de teksten beter zou worden vermeld.

4.3. Installaties allerlei toestellen

Om de status-quo inzake milieubeleid te behouden, wordt het programma voor de verwijdering van Askarel-transformatoren verder gezet. Dit programma loopt in 2007 af.

Verder zullen er telesignalisaties bij WKK-installaties geplaatst worden om bijkomende inlichtingen (o.a. parallelwerking WKK-installaties met het net) te ontvangen.

Er zijn werken gepland op MS- en LS-netten (o.a. aanleg van MS-kabels, aansluiting/ vernieuwing van net- en klantencabines, enz.). Elke vertraging in 2006 in de reeds opgestelde projecten (te wijten aan de gemeenteraadsverkiezingen), zal in 2007 ingehaald worden, aldus SIBELGA.

Door de liberalisering van de markt, werd het opstellen van een technisch reglement voor zowel gas als elektriciteit noodzakelijk. Volgens het opgestelde technisch reglement elektriciteit, moet SIBELGA meters vervangen op de toegangspunten met een groot vermogen. Enkel voor die toegangspunten met een vermogen groter dan 100 kVA, zijn er geen metervervangingen gepland voor 2006 en 2007.

VI. CONCLUSIES

1. De Dienst is tevreden over de medewerking van de netbeheerders voor de opstelling van hun plannen.
De plannen die werden ingediend, beantwoorden aan de verwachtingen van de Dienst, met name doordat ze de informatie bevatten die wordt bedoeld in alinea 4 van artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie. Ze zijn uiteraard nog voor verbetering vatbaar²⁸.
2. De verzadigingsproblemen bij de twee posten Marché en Voltaire 11 worden door SIBELGA op korte termijn opgelost door het gewaarborgd vermogen van deze posten te verhogen. Voor de post Napels heeft SIBELGA, in afwachting van een structurele oplossing, eerder voor een tijdelijke oplossing gezorgd door het verplaatsen van de belasting van deze post naar de naburige posten. De Dienst wenst bij het volgende investeringsplan een concreet voorstel te ontvangen omtrent de oplossing voor de post Napels.
3. De analyse van de studie over de bevoorrading van het stadscentrum zou interessant zijn aangezien deze analyse later ook kan worden gebruikt voor andere gelijkaardige gevallen in de deelnetten van het Brussels Gewest. De Dienst wenst de nadruk te leggen op het feit dat er geen gedetailleerde inlichtingen in verband met de lopende (en/of gemeenschappelijke) studies werden teruggevonden in de investeringsplannen van beide netbeheerders. Dit was nochtans wel het geval in het vorige investeringsplan²⁹ van ELIA waarbij een duidelijk beeld werd geschetst van het probleem van de Vijfhoek en van de verschillende voorstellen van beide netbeheerders. De Dienst wenst dat beide netbeheerders vanaf hun volgende investeringsplannen op gelijkaardige wijze hun gemeenschappelijke (of eigen) studies op gedetailleerde wijze zouden weergeven. Dit zal de Dienst toelaten een duidelijk beeld te krijgen over de lopende studies omtrent de knelpunten die te wijten zijn aan verzadigingen.
4. Verder wenst de Dienst, zoals in het vorig advies³⁰ ook werd aangehaald, op de hoogte te worden gehouden van het resultaat (cfr. kopie van verslagen) van de jaarlijkse overlegvergaderingen tussen de twee netbeheerders. Dit is des te meer

²⁸ Zie opmerkingen en aanbevelingen van de Dienst in het advies.

²⁹ Investeringsplan 2006-2013 paragraaf 6.3.1

³⁰ Advies DR-051114-36

belangrijk indien deze vergaderingen gaan over hun gemeenschappelijke projecten en/of studies. De Dienst acht het wenselijk dat het resultaat van het gemeenschappelijk overleg in het volgende investeringsplan zou worden weergegeven of samengevat.

5. De Dienst stelt de Regering voor om het investeringsplan 2007-2014 van ELIA en het investeringsplan 2007-2011 van SIBELGA goed te keuren.

* *
*